

Lo glacièr del Ruitòr

Sabètz qu'un còp èra, a la plaça del glacièr del Ruitòr, i aviá un pastural de montanha grandaràs, ont l'estiu, paissavan d'aiseta vacas e fedas.

A la sosta d'una nauta paret rocassuda, dins un estable bèl, los pastres trabalhavan lo lach per ne faire de formatge. Lo proprietari èra un òme bèl, missant e avar que maltractava tot lo mond.

Un jorn, amont, arribèt un paure mendicaire, vestit en pelharòt e atalentat, que demandèt al patron una bolada de lach per trempar son pan secarós.

Lo païsan que portava un ferrat plen a ras, lo cacèt rudament.

- Tant aimariái escampar aquel lach dins l'èrba que de te ne balhar, diguèt, e prononçant aquels mots, expandiguèt tot lo contengut del ferrat.

Aquela missantisa espauruguèt lo mendicaire. Solet, lo gos, li lepèt las mans per dire de li balhar un pauc d'amistat. L'òme l'amanhaguèt. Puèi, en mostrant los pasturatges bèls, diguèt :

- Lèu-lèu, seràn blancs aquels grands prats.

E s'encaminèt tristament cap aval. Qualques passes mai luènh, se revirèt e ajustèt :
- Agachatz plan, las nivols negras se sarran ja.
De verai, lo cèl s'ennegrissiá e menaçava.

Alara, totes, òmes e bèstias, sentiguèron que quicòm de terrible èra per se passar. Las ironadas escampèron los pichòts del nis, prenguèron la volada e fugiguèron cap al fons de la valada.

Las marmòtas arrestèron de trafegar. Amb de longs siulets, se mainèron de far dintrar los pichòts dins las caunas.

Los lops sortiguèron de sas tutas e, a de reng,
caminèron sus l'acrin per ganhar la forèst sus l'autre
penjal de la montanha.

Las aglas volèron naut, encara pus naut que las cimas,
per desaparéisser pus naut que las nívolas negras.

D'un còp, e mai s'èrem en plen mitan de l'estiu,
comencèt de nevar, e neva que nevaràs, sens relambi,
de jorns e de jorns... de nuèches e de nuèches.

Foguèt completament cobèrt lo pastural de montanha,
per un mantèl bèl de nèu... que jamai fondèt.
Vaquí coma se formèt lo glacièr del Ruitor qu'encara
uèi, tot lo mond lo ven remirar.

Mas, digatz-me ... qual èra aquel paure mendicaire ?